

Oponentský posudek doktorské disertační práce

Jméno disertanta: JUDr. Martin Richter

Název práce: Trestná činnosti v souvislosti s veřejnými zakázkami

Oponent: prof. JUDr. Věra KALVODOVÁ, Dr., Katedra trestního práva,
Právnická fakulta Masarykovy univerzity

1. Aktuálnost zvoleného tématu

Předmětná problematika je bezesporu aktuální, v této podobě dosud uceleně nezpracovaná. Současně jde o téma závažné, nabízející řadu právně teoretických, interpretačních i aplikačních otázek či problémů k diskusi a řešení.

2. Cíle práce

Jak je uvedeno v úvodu disertační práce, jejím „*primárním cílem práce je identifikace rolí a rozsahu trestní odpovědnosti jednotlivých aktérů rozhodovacího procesu a teprve na tomto základě učinění rozboru, která typová jednání mohou být podle zvláštní části trestního zákoníku postihována.*“ Stanovený cíl byl autorem naplněn.

3. Zvolené metody zpracování a postup řešení

Metodologie je vhodně zvolena, odpovídá potřebám tématu a stanovenému cíli. Práce je zajímavě a originálně strukturována. Autor rozčlenil text do sedmi kapitol, jež jsou dále členěny na podkapitoly, úvodu a závěru. Kapitoly I až III jsou věnovány rozboru vybraných aspektů jednání, následku a příčinné souvislosti ve vztahu k veřejné správě, resp. k rozhodovacím procesům v ní. Shodný přístup, tj. zaměřenost na veřejnou správu je zvolen i u kapitol IV a V, které se zabývají vybranými aspekty subjektivní stránky a subjektu trestného činu. V této souvislosti mám ke struktuře dílčí připomínku. Systematičtějším se jeví zařazení problematiky jednání, následku a příčinné souvislosti do jedné komplexní kapitoly nazvané např. Objektivní stránka v kontextu veřejné správy. Kapitola VI je věnována vybraným okolnostem vylučujícím protiprávnost relevantním z hlediska zkoumané problematiky. Kapitola VII obsahuje rozbor skutkových podstat trestných činů souvisejících se zadáváním zakázek. Vcelku rozsáhlý závěr práce přináší hodnotící shrnutí a úvahy de lege ferenda, a to přehledně ve vztahu k jednotlivým výše uvedeným aspektům zkoumané problematiky. Závěry či náměty de lege ferenda jsou uvedeny rovněž v rámci jednotlivých kapitol.

4. Zhodnocení výsledků dosažených disertantem

Práce bezesporu přispívá k rozšíření úrovně poznání zkoumané problematiky. Její analýza vyúsťuje v relevantní závěry, které jsou využitelné v legislativě i aplikační praxi.

5. Význam pro praxi nebo pro rozvoj vědního oboru

Přínosným je již samotné právně teoretické uchopení zkoumané problematiky.

6. Práce s odbornou literaturou

Literární zázemí práce je široké. V přehledně členěném seznamu pramenů jsou zahrnuty rozličné jejich druhy, včetně cizojazyčné literatury. Ocenit třeba práci s judikaturou, jejíž seznam je vskutku bohatý. Autor bezesporu prokázal schopnost práce s odbornými prameny. Práce je opatřena rozsáhlým, kvalitně zpracovaným poznámkovým aparátem.

7. Formální a jazyková úprava disertační práce

Z hlediska formálního a jazykového nemám k práci žádné výhrady. Členění a uspořádání textu je přehledné. Po jazykové a stylistické stránce je práce na velmi dobré úrovni. Grafická úprava přispívá k dobré orientaci čtenáře v textu.

8. Připomínky k disertační práci a otázky oponenta

K věcné stránce práce nemám zásadní připomínky či výhrady. Zpracování problematiky považuji za velice zdařilé i přínosné. Autor přistoupil k tématu originálně, což se promítá rovněž do struktury práce (viz výše). Prezentuje nejen názory představitelů právní nauky a poznatky z aplikační praxe, resp. judikatury, ale přináší i vlastní pohled na zkoumané téma a úvahy a náměty *de lege ferenda*. Vhodně jsou do práce zakomponovány i poznatky ze zahraniční nauky, právní úpravy i aplikační praxe (Německo, Švýcarsko). Jejich volba je přesvědčivě zdůvodněna.

Otázky k obhajobě:

1. Na str. 6 autor uvádí: *„Závazný rozkaz, pokyn, hrozba újmou, či jiné psychické donucení jednání nevylučuje, neboť je jím obvykle pouze ovlivněn motiv jednání. V extrémních případech může být vůle donucovaného jen více či méně omezena. Jednající se totiž objektivně nemusí podrobit takovému donucení, ale pouze dává přednost nucenému jednání před újmou, která mu hrozí, kdyby nejednal požadovaným způsobem. Nicméně takové donucení může být relevantní v rámci posouzení subjektivní stránky trestného činu (viz kapitola V.) či jako polehčující okolnost.“* Nelze v případě jednání dle závazného rozkazu nalézt i jinou relevanci?

2. Na str. 253 autor uvádí: *„De lege ferenda bych tedy považoval za vhodné opět danou skutkovou podstatu adekvátně rozšířit, nebo ji eventuálně zcela vypustit a tím dokončit zřejmě původně nezamýšlenou dekriminalizaci porušování pravidel hospodářské soutěže z pozice*

veřejného sektoru.“ Uvedené působí poněkud rozporuplně. Kterou variantu by autor preferoval a proč?

9. Závěrečné zhodnocení

Práce **naplňuje** požadavky stanovené pro tento druh kvalifikační práce. Autor prokázal náležitou orientaci ve zkoumané problematice, schopnost podrobit ji analýze a na jejím základě vyvodit relevantní závěry.

Práci **doporučuji** k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Brně, dne 4 září 2020

.....
prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.